

Risico semi-gesloten teelten

Jos Verstegen, Marcel van Asseldonk en Nico van der Velden

Programma

- Wat is risico en wat is onzekerheid ?
- Wat zijn de risico's van semi-gesloten telen ?
- Wat kan je er aan doen ?

Wat is risico en wat is onzekerheid ?

- Onzekerheid: kansen zijn niet bekend
- Risico: is de kans dat een gebeurtenis plaatsvindt vermenigvuldigd met het effect van die gebeurtenis
- Dit effect kan positief dan wel negatief zijn. Meestal wordt het woord echter in de negatieve zin gebruikt
- $Risico = Kans \times Effect$
- Het nemen van risico is dus het blootstellen aan de kans van (zeer) negatieve effecten
- Operationeel, tactisch en strategisch

Wat zijn de risico's van semi-gesloten telen?

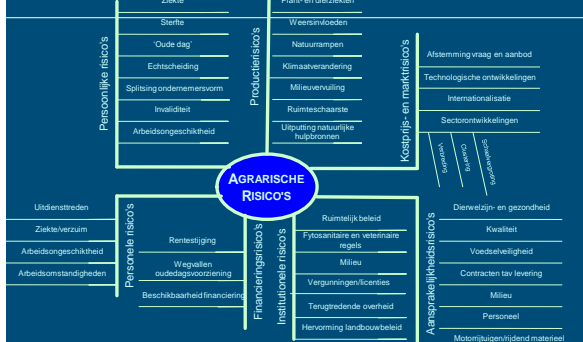
- Financiële risico's
- Technisch risico's
 - het werkt niet zoals het moet (wie is aansprakelijk bij storingen?)
 - moeilijker om te schakelen
- Prijrisico's
- Teeit-technische risico's
- Persoonlijke risico's
- Betere alternatieven

Maar ook:

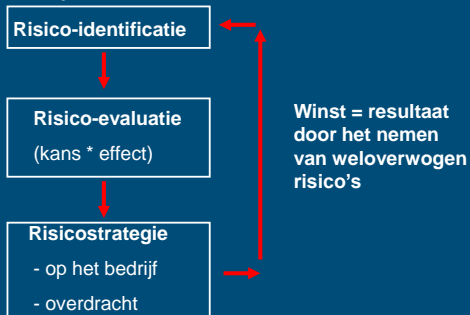
- Betere beheersing klimaat / CO₂-vasthouden / productieverhoging
- Betere arbeidsomstandigheden
- Lagere energiekosten
- Imago-voordeel
- Subsidiemogelijkheden
- Bezig met iets waar anderen moeilijker toestemming voor krijgen

1 Typen risico's

Wat kan je er aan doen ?

Risico-identificatie bij semi-gesloten telen

- Hoeveel kan mijn opbrengst dalen als het niet werkt ?
- Hoeveel klanten verlies ik als ik de gewenste kwaliteit niet kan leveren ?
- Hoeveel kan ik besparen op energie? Kan ik de warmte en de koude goed benutten of moet ik de investeringskosten terugverdienen met één van de twee ?
- Zal ik het wel leren om 'semi-gesloten' te telen en kan iemand dat overnemen als ik ziek word ?
- Hoeveel loop ik mis als ik mijn wkk niet meer kan laten draaien? Weegt dat op tegen de lagere energiekosten ?
- Wat als er straks een beter of goedkoper alternatief komt ?

Risico-evaluatie bij semi-gesloten telen

- Wat is de kans dat mijn productie 10% daalt, 5% daalt, gelijk blijft, 5% stijgt of 10% stijgt en welke bedragen hangen daaraan ?
- Hoe groot is de kans dat de elektriciteitsprijs dusdanig zakt (door de bouw van kolencentrales) zodat een wkk niet meer interessant is (in ieder geval geen 'gratis' warmte en CO₂ meer levert) ?
- Wil ik (en kan ik) het risico lopen op zware financiële verliezen ? Oftewel, past dit bij mijn risicoprofiel als ondernemer ?

Risico-strategieën bij semi-gesloten telen

- Vóór aanschaf:
 - Laat je informeren; leer van fouten van anderen
 - Hou ruimte op de balans voor tegenvallers
 - Maak duidelijke afspraken met de installateur (overdracht)
 - Probeer de teelt-fysiologie te begrijpen
 - Bedenk of een exit-strategie nog mogelijk zou zijn
 - Bedenk of uitstel kan en of het iets verandert
- Na aanschaf:
 - Begin te telen zoals je voorheen al deed
 - Zoek langzaam de grenzen op en leer slim

Samengevat

Zonder risico geen geluk

maar

risico is niet iets wat je alleen maar overkomt

er zijn vaak vele mogelijkheden om er op te anticiperen en er mee om te gaan

Een goede risico-analyse en veel geluk toegewenst

© Wageningen UR